

KiVa v ORP Jaroměř, prevence jako klíč

Soutěžící	Město Jaroměř
Web:	https://www.scholaempirica.org/metodiky/kiva/
Popis projektu:	<p>KiVa je finský program proti šikaně. Tento program mění školní prostředí. Učí děti, učitele i rodiče, že odpovědnost za bezkonfliktní soužití v kolektivu má každý jeden z nás. Program je dostupný ve 22 zemích. Do ČR přišel v roce 2020. Na Jaroměřsku se podařilo do tohoto programu zapojit všechny školy, které jsou v ORP Jaroměř, a to od malotřídních až po velké školy. Program by nevznikl bez otevření diskuze o problematice šikany na školách, legislativní a finanční podpory, a především vědomí potřeby otevřeného přístupu, který školám poskytují ověřené materiály a nástroje včetně metodického vedení. KiVa je dlouhodobý, celoškolní a komplexní program proti šikaně pro základní školy. Zaměřuje se na celkový rozvoj socio-emočních dovedností dětí, podporuje fungování zdravých vztahů v kolektivu, učí žáky efektivní komunikaci svých potřeb a asertivnímu chování. Podstatou programu je prevence, klíčová je proto pravidelnost a návaznost. Žáci každý rok absolvují deset KiVa lekcí, celkem dvacet vyučovacích hodin za rok ve frekvenci dvou hodin měsíčně. Lekce vyučuje přímo třídní učitel a tím dochází nejen k posilování vztahu mezi žáky ve třídě, ale i mezi učitelem a jeho třídou. Žáci se snaží rozpoznávat své emoce i nálady ostatních, dozvídají se, jaké je to být součástí kolektivu a jak významnou roli má kolektiv při šikaně. Učí se, jak identifikovat šikanu, jaké má formy, že může být i neviditelná a skrytá a co dělat, když si jí všimnou. Materiály jsou rozděleny do tří oddílů podle věku žáků. První oddíl je určený pro žáky 1. až 3. tříd, druhý oddíl pro žáky 4. až 6. tříd a třetí oddíl pro žáky 7. až 9. tříd. Aktivity jsou uzpůsobeny věku žáků.</p>
Inovativnost:	<p>Propojení celého ORP znamená, že Jaroměřsko se veřejně přihlásí k prosazování zdravého klimatu v každém školním kolektivu na celém území. Žáci dostanou jasný signál, že patologické, toxické, ubližující prostředí zde nebude nikým tolerováno. Soustavné socio-emoční učení není bohužel běžnou součástí českého kurikula. Další velkou výhodou je, že při přestupu žáka do jiné školy bude žák v programu plynule pokračovat. Vedení města a odbor školství, kultury a tělovýchovy také získají objektivní data o míře bezpečí na školách, jak toho fyzického, ale hlavně psychologického. Dotazníky budou žáci na školách vyplňovat každý červen a můžeme tak sledovat vývoj zdravého klimatu na školách v celém ORP Jaroměř.</p> <p>Koordinátoři KiVa se budou pravidelně scházet a budou moci sdílet informace z jejich škol, což napomůže hlubší spolupráci škol a zavedení mentorské podpory, se kterou školy zatím nepracují.</p>
Prospěšnost pro občany:	<p>Díky prevenci, zavedení KiVa lekcí do vyučování bude docházet k efektivnějšímu předcházení šikany v celém území ORP Jaroměř. Žáci jsou vedeni k přemýšlení a mluvení o tématech, aby mohli zkušenosti získané v hodinách uplatnit i mimo vyučování. Při rozhovorech je kladen důraz na vlastní zodpovědnost dětí. Děti samy přicházejí s návrhem řešení situace, která je dále monitorována a sledována, dokud nenastane náprava vztahů a problém se nevyřeší. Důležitou součástí programu je i zmíněná evaluace, a to v podobě každoročního dotazníkového šetření mezi žáky.</p>
Zapojení veřejnosti:	<p>Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o žáky z území ORP, tak do celého projektu jsou zapojeni i jejich zákonní zástupci. Role vedení města a odboru školství, kultury a tělovýchovy bylo v podpoře zavedení programu KiVa zásadní. Všichni rodiče budou o zavedení programu informováni na třídních schůzkách. Zapojení veřejnosti je tak pro zdar projektu klíčové.</p>

Udržitelnost:	Projekt není jen na jeden rok. Je to dlouhodobý program. Pokud si děti odnesou do života, co je smyslem tohoto projektu, tak budou umět se šikanou, která je případně v jejich životě potká, pracovat. Školy získají neustále aktualizovaný přístup k materiálům pro výuku socio-emočních dovedností a postupně si aktivity pro vytváření zdravého prostředí ve třídě osvojí a tím si doplní pedagogické kompetence.
Financování:	Projekt KiVa je realizován z větší části z finančních prostředků zřizovatele, a to prostřednictvím provozního příspěvku příslušné školy. U velkých škol došlo ke společnému financování ve spolupráci s MAP (Místní akční plán rozvoje vzdělávání, Místní akční skupina Mezi Úpou a Metují, z. s.). Cena programu pro velkou školu v počtu cca 500 žáků je 288 000 Kč (realizace na tři roky). Tato částka byla ponížena vzhledem k zapojení všech škol v ORP na 244 800 Kč. Tato částka se dělí na 154 000 Kč příspěvek školy a 90 800 Kč příspěvek od MAP. Zapojené školy Základní škola Jaroměř, Na Ostrově 4, okres Náchod Základní škola Boženy Němcové Jaroměř, Husovo náměstí 352, okres Náchod Základní škola Jaroměř-Josefov, Vodárenská 370, okres Náchod Gymnázium Jaroslava Žáka, Jaroměř Základní škola a Mateřská škola, Dolany, okres Náchod Základní škola a Mateřská škola, Chvalkovice, okres Náchod Základní škola a Mateřská škola, Rasošky, okres Náchod Základní škola a Mateřská škola, Jasenná, okres Náchod Základní škola Rychnovek-Zvole, okres Náchod Základní škola a Mateřská škola, Velichovky, příspěvková organizace.